

KỸ NĂNG VIẾT ĐOẠN VĂN VĂN NGHỊ LUẬN XÃ HỘI 200 CHỮ

1. Nghị luận về một hiện tượng đời sống:

1.1. Dạng đề: Viết đoạn nghị luận bày tỏ suy nghĩ, quan điểm về hiện tượng đời sống tiêu cực:

***Kĩ năng viết đoạn:**

Gọi A là hiện tượng đời sống tiêu cực (*thực phẩm bẩn, ô nhiễm môi trường, tai nạn giao thông, lối sống vô cảm, lối sống ảo, thuốc giả, thái độ kì thị đối với người nhiễm covid 19, tình trạng trốn cách ly, khai báo y tế giả, tình trạng nghiện game, bạo lực học đường, ...*), ta có công thức viết đoạn như sau:

Phần	Phương pháp, nội dung	
Mở đoạn	Giới thiệu vấn đề nghị luận – Hiện tượng đời sống tiêu cực và thể hiện thái độ của người viết	
	Cách 1	Giới thiệu trực tiếp hiện tượng cần nghị luận: <i>A là một vấn đề trần trụi, bức xúc, đáng lên án trong xã hội hiện nay.</i>
	Cách 2	Đi từ những hiện tượng tương tự tương tự <i>Cùng với những vấn đề B, C, D (Những hiện tượng đời sống tiêu cực có tầm ảnh hưởng giống A), A cũng là một vấn đề trần trụi, bức xúc trong xã hội hiện nay.</i>
Cách 3	Đi từ một hiện tượng đời sống ngược lại: <i>Trong khi cả xã hội đang nỗ lực vì E (giá trị tốt đẹp mang ý nghĩa nhân văn) thì A là một vấn đề trần trụi, bức xúc, đáng lên án trong xã hội hiện nay.</i>	
Thân đoạn	Lí giải, làm sáng tỏ vấn đề nghị luận	
	Giải thích	- Giải thích, nêu thực trạng: hiện tượng đó (A) là gì? đang diễn ra ở phạm vi, mức độ nào (Thường ghi là: <i>Đáng buồn và đáng quan ngại là ngày càng lan rộng, phổ biến, có tính chất phức tạp, nghiêm trọng, nguy hiểm</i>)? (<u>Lưu ý</u> : Trường hợp hiện tượng đời sống (A) không được nêu trực tiếp mà được phản ánh trong một văn bản (thường là bản tin), cần tóm tắt ngắn gọn văn bản và xác định nội dung đó đã phản ánh hiện tượng nào trong đời sống. Sau đó mới đi vào phần giải thích – rất ít gặp)
	Bàn luận	- Bàn luận: + Nêu(chỉ ra) tác hại, hậu quả của hiện tượng đó với đời sống cá nhân và cộng đồng. Đưa dẫn chứng minh hoạ <u>Gợi ý</u> : <i>Thực trạng A đã để lại(gây ra) những hệ lụy/(hậu quả, tác hại) nghiêm trọng trong đời sống.</i>

	<p>Với cá nhân người gây ra hiện tượng thường ảnh hưởng đến nhân cách cách, tạo hình ảnh xấu xí trong mắt mọi người hoặc ảnh hưởng đến tương lai.</p> <p>Với cộng đồng thường để lại gánh nặng, ảnh hưởng đến chất lượng, sự bình yên của cuộc sống và hậu quả nặng nề trong tương lai.</p> <p>+ Nêu nguyên nhân dẫn đến hiện tượng: chủ quan, khách quan – Đặc biệt nhấn mạnh nguyên nhân <u>chủ quan</u>.</p> <p><u>Gợi ý:</u></p> <p>Nguyên nhân chủ quan: thường do sự vô cảm, lòng tham, sự ích kỷ, thói a dua học đòi, thích thể hiện; sự thiếu hiểu biết; sự thiếu ý thức, vô trách nhiệm với cộng đồng, ... của cá nhân.</p> <p>Nguyên nhân khách quan: thường do khâu quản lí, giám sát của các cơ quan chức năng còn lỏng lẻo, chưa chặt chẽ, chế tài xử phạt chưa đủ mạnh hoặc do môi trường sống tác động, ...</p>
<p>Bài học nhận thức, hành động</p>	<p>Cần thấy được hậu quả mà hiện tượng gây ra cho đời sống con người và đề ra giải pháp và hành động ngăn chặn, đẩy lùi nó.</p> <p><u>Gợi ý cách ghi và tìm ý:</u></p> <p>- Thiết nghĩ, đã đến lúc mỗi người cần nhìn nhận một cách nghiêm túc hậu quả mà hiện tượng A gây ra cho đời sống con người và có trách nhiệm chung tay đẩy lùi/ ngăn trạng thực trạng nhưc nhối/ đau xót này.</p> <p>-Về phía cộng đồng, cần làm gì ? (Tăng cường công tác tuyên truyền nâng cao ý thức, trách nhiệm của mỗi người dân trong việc đẩy lùi tình trạng A. Các cơ quan chức năng cần có sự giám sát chặt chẽ và có chế tài xử phạt đủ mạnh để răn đe đối với những người cố tình gây ra tình trạng A? Về phía cá nhân, cần làm gì ?(Đừng vì lòng tham, sự ích kỉ của bản thân mà tự huỷ hoại mình và gây ra những hậu quả, hệ lụy cho cộng đồng. Cần có ý thức, trách nhiệm trong việc đẩy lùi hiện tượng A bằng những hành động nhỏ cho một ý nghĩa lớn,)</p> <p><u>Lưu ý:</u> Cần dựa vào nguyên nhân để tìm giải pháp.</p>
<p>Kết đoạn</p>	<p>-Khái quát vấn đề/Nêu phương hướng ứng xử trong đời sống của cá nhân/ truyền tải thông điệp sống đến mọi người, hướng mọi người cùng nhận thức, hành động đúng.</p> <p>-Cách ghi:</p> <p>Hãy vì một xã hội văn minh, tốt đẹp/ một môi trường....trong sáng lành mạnh/ chất lượng cuộc sống của chúng ta mà chung đẩy lùi/ ngăn chặn/ thay đổi A. Làm được như vậy, chúng ta có thể tin rằng, trong tương lai không xa, chúng ta sẽ có được... (những điều tốt đẹp/ những giá trị nhân văn/ cuộc sống trở nên thực sự có ý nghĩa).</p>

Lưu ý: Có thể nhập phần Bài học nhận thức và hành động (ở phần thân bài) với phần kết bài

*** Ví dụ minh họa:**

+ **Đề:** *Viết đoạn nghị luận xã hội bàn về vấn nạn thực phẩm bẩn?*

+ **Hướng dẫn cách viết theo công thức trên:**

Phần	Phương pháp, nội dung	
Mở đoạn	Giới thiệu vấn đề nghị luận – Hiện tượng đời sống tiêu cực và thể hiện thái độ của người viết	
	Cách 1	Giới thiệu trực tiếp hiện tượng cần nghị luận: <i>Thực phẩm bẩn là một vấn đề trăn trở, bức xúc trong xã hội hiện nay.</i>
	Cách 2	Đi từ những hiện tượng tương tự tương tự để giới thiệu A: <i>Cùng với những vấn đề ô nhiễm môi trường, tai nạn giao thông, ..., thực phẩm bẩn cũng là một vấn đề trăn trở, bức xúc trong xã hội hiện nay.</i>
	Cách 3	Đi từ một hiện tượng đời sống ngược lại để giới thiệu A: <i>Khi mà cả xã hội đang nỗ lực để nâng cao chất lượng cuộc sống thì thực phẩm bẩn là một vấn đề trăn trở, bức xúc, đáng lên án trong xã hội hiện nay.</i>
Thân đoạn	Lí giải, làm sáng tỏ vấn đề nghị luận	
	Giải thích	- Giải thích, nêu thực trạng: hiện tượng đó (A) là gì? đang diễn ra ở phạm vi, mức độ nào? - Giải thích, nêu thực trạng: Thực phẩm bẩn là loại thực phẩm ô nhiễm, nhiễm hoá chất độc hại, không đảm bảo an toàn vệ sinh thực phẩm. <i>Đáng buồn và đáng quan ngại là ngày càng lan rộng, phổ biến, nghiêm trọng, nguy hiểm.</i>
	Bàn luận	- Bàn luận: + Nêu(chỉ ra) tác hại, hậu quả của hiện tượng đó với đời sống cá nhân và cộng đồng, đưa dẫn chứng minh họa: <i>Thực trạng này đã để lại những hệ lụy, hậu quả, tác hại nghiêm trọng trong đời sống. Ăn phải thực phẩm bẩn về lâu về dài sẽ ảnh hưởng nghiêm trọng đến sức khoẻ, gây ra nhiều loại bệnh, ảnh hưởng gan, thận hay ung thư...</i> Việc sản xuất, mua bán thực phẩm bẩn không chỉ gây tâm lí hoang mang cho người tiêu dùng mà còn làm rối loạn thị trường tiêu dùng; ảnh hưởng không nhỏ đến chất lượng cuộc sống và nền kinh tế hiện nay. + Nêu nguyên nhân dẫn đến hiện tượng: Chủ quan: <i>Lòng tham, sự vô cảm và sự ích kỷ</i> đã khiến người ta bất chấp tất cả - kể cả việc đầu độc mạng sống của đồng loại để sản xuất, mua bán, kinh doanh thực phẩm bẩn.

	<p>Khách quan: do <i>khâu quản lí, giám sát của các cơ quan chức năng còn lỏng lẻo, chưa chặt chẽ và chế tài xử phạt chưa hợp lý</i> cũng là một trong những nguyên nhân khiến thực phẩm bẩn ngày càng trôi nổi trên thị trường.</p>
<p>Bài học nhận thức, hành động</p>	<p>Cần thấy được hậu quả mà hiện tượng gây ra cho đời sống con người và đề ra giải pháp và hành động ngăn chặn, đẩy lùi nó:</p> <p>- Bài học nhận thức và hành động đúng:</p> <p><i>Thiết nghĩ, đã đến lúc mỗi người cần nhìn nhận một cách nghiêm túc hậu quả mà thực phẩm bẩn gây ra cho đời sống con người và có trách nhiệm chung tay đẩy lùi, ngăn chặn thực trạng nhưic này, bằng cách tăng cường công tác tuyên truyền nâng cao ý thức, trách nhiệm của mỗi người dân đối với cộng đồng.</i></p> <p><i>Các cơ quan chức năng cần có sự giám sát chặt chẽ và có chế tài xử phạt đủ mạnh để răn đe đối với những người có tình sản xuất, mua bán, kinh doanh thực phẩm bẩn. Đừng vì lòng tham, sự ích kỉ của bản thân mà tự huỷ hoại mình và gây ra những hậu quả, hệ lụy nặng nề. Hãy bắt đầu bằng những hành động nhỏ cho một ý nghĩa lớn - là người tiêu dùng sáng suốt, và không tiếp tay cho những hành vi dối trá của những người buôn bán không chân chính</i></p>
<p>Kết đoạn</p>	<p>-Khái quát vấn đề/Nêu phương hướng ứng xử trong đời sống của cá nhân/ truyền tải thông điệp sống đến mọi người, hướng mọi người cùng nhận thức, hành động đúng:</p> <p><i>Hãy vì một xã hội văn minh, tốt đẹp, vì sức khoẻ cộng đồng và chất lượng cuộc sống, cùng chung tay đẩy lùi thực phẩm bẩn ra khỏi cuộc sống của chúng ta. Làm được như vậy, chúng ta có thể tin rằng, trong tương lai không xa chúng ta sẽ không bị ám ảnh bởi bệnh tật vì thực phẩm bẩn. Hãy nói không với thực phẩm bẩn!</i></p>

+ Đoạn văn hoàn chỉnh:

Cùng với những vấn đề ô nhiễm môi trường, tai nạn giao thông, ..., thực phẩm bẩn cũng là một vấn đề trăn trở, bức xúc trong xã hội hiện nay. Thực phẩm bẩn là loại thực phẩm ôi thiu, nhiễm hoá chất độc hại, không đảm bảo an toàn vệ sinh thực phẩm. Đáng buồn và đáng quan ngại là ngày càng lan rộng, phổ biến, nghiêm trọng, nguy hiểm. Thực trạng này đã để lại những hệ lụy, hậu quả, tác hại nghiêm trọng trong đời sống. Ăn phải thực phẩm bẩn về lâu về dài sẽ ảnh hưởng nghiêm trọng đến sức khoẻ, gây ra nhiều loại bệnh, ảnh hưởng gan, thận hay ung thư...Việc sản xuất, mua bán thực phẩm bẩn không chỉ gây tâm lí hoang mang cho người tiêu dung mà còn làm rối loạn thị trường tiêu dùng; ảnh hưởng không nhỏ đến chất lượng cuộc sống và nền kinh tế hiện nay.Lòng tham, sự vô cảm và sự ích kỷ đã khiến người ta bất chấp tất cả - kể cả việc đầu độc mạng sống của đồng loại để sản xuất, mua bán, kinh doanh thực phẩm bẩn. Mặt khác, chính khâu quản lí, giám sát của các cơ quan

chức năng còn lỏng lẻo, chưa chặt chẽ và chế tài xử phạt chưa hợp lý cũng là một trong những nguyên nhân khiến thực phẩm bẩn ngày càng trôi nổi trên thị trường. Thiết nghĩ, đã đến lúc mỗi người cần nhìn nhận một cách nghiêm túc hậu quả mà thực phẩm bẩn gây ra cho đời sống con người và có trách nhiệm chung tay đẩy lùi, ngăn chặn thực trạng nhức nhối này, bằng cách tăng cường công tác tuyên truyền nâng cao ý thức, trách nhiệm của mỗi người dân đối với cộng đồng. Các cơ quan chức năng cần có sự giám sát chặt chẽ và có chế tài xử phạt đủ mạnh để răn đe đối với những người cố tình sản xuất, mua bán, kinh doanh thực phẩm bẩn. Đừng vì lòng tham, sự ích kỉ của bản thân mà tự huỷ hoại mình và gây ra những hậu quả, hệ lụy nặng nề. Hãy bắt đầu bằng những hành động nhỏ cho một ý nghĩa lớn - là người tiêu dùng sáng suốt và không tiếp tay cho những hành vi dối trá của những người buôn bán thực phẩm bẩn. Hãy vì một xã hội văn minh, tốt đẹp, vì sức khoẻ cộng đồng và chất lượng cuộc sống, cùng chung tay đẩy lùi thực phẩm bẩn ra khỏi cuộc sống của chúng ta. Làm được như vậy, chúng ta có thể tin rằng, trong tương lai không xa chúng ta sẽ không bị ám ảnh bao trùm bởi bệnh tật do thực phẩm bẩn gây ra.

1.2. Dạng đề: Viết đoạn nghị luận bày tỏ suy nghĩ, quan điểm về hiện tượng đời sống tích cực:

* Kỹ năng viết đoạn:

Gọi A là hiện tượng đời sống tích cực (Các phong trào thiện nguyện xuất phát từ lòng nhân ái: phong trào hỗ trợ người nghèo, phong trào hỗ trợ đồng bào miền trung vượt qua khó khăn do bão lũ, chương trình thắp sáng ước mơ, trái tim cho em, mái ấm tình thương cho trẻ em lang thang cơ nhỡ,, tinh thần đoàn kết chung tay đẩy lùi đại dịch covid 19, hành động chung tay bảo vệ môi trường, chung tay đẩy lùi tai nạn giao thông,...), ta có công thức viết đoạn như sau:

Phần	Phương pháp, nội dung	
Mở đoạn	Giới thiệu vấn đề nghị luận – Hiện tượng đời sống tích cực và thể hiện thái độ của người viết	
	Cách 1	Giới thiệu trực tiếp hiện tượng cần nghị luận: <i>A là một hoạt động(nghĩa cử) cao đẹp, đáng trân trọng.</i>
	Cách 2	Đi từ những hiện tượng tương tự tương tự <i>Cùng với nhiều chương trình thiện nguyện...khác, A là một hoạt động(nghĩa cử) cao đẹp, đáng trân quý.</i>
	Cách 3	Đi từ một hiện tượng đời sống ngược lại: <i>Khi mà trong cuộc sống, không ít người đang chạy theo lối sống thực dụng... thì A là một điểm sáng của.../là một hoạt động(nghĩa cử) cao đẹp, đáng trân quý.</i>
	Lí giải, làm sáng tỏ vấn đề nghị luận	
	Giải thích	Hiện tượng A là gì? (là một phong trào thiện nguyện)? đang diễn ra như thế nào? (đang được nhiều người quan tâm, ủng hộ)? Ai là người thực hiện ? (do các tổ chức, cá nhân thực hiện) Trong phạm vi nào?